

46

RAPPORT BETREFFENDE DE TERUGVOERING VAN HET NAAR
DUITSCHLAND AFGEVOERDE BRANDWEERMATERIAAL.

Na de bevrijding van Nederland werd in overleg met de geallieerde autoriteiten opgericht het Commissariaat Generaal voor de Nederlandsche Economische Belangen in Duitschland, welk Commissariaat als één der taken op zich nam de terugvoering te bevorderen van het gedurende de Duitse Bezetting afgevoerde materieel van allerlei aard naar Nederland.

Hiertoe werden in de Britsche, Amerikaansche en Fransche zône Nederlandsche detachementen (Missies) opgericht, die samenwerken met de geallieerde bezettings-autoriteiten in Duitschland, waardoor een innig contact is ontstaan.

Aan deze Missies worden toegevoegd experts op diverse gebieden, teneinde Missies te assisteeren in het opsporingswerk en ter vaststelling of het gevonden materieel of goederen afkomstig zijn uit Nederland.

Tijdens de bezetting werd door de Inspectie nauwkeurig bijgehouden, welk brandweermaterieel door de Duitschers gevorderd en afgevoerd werd.

Direct na de bevrijding van het geheele land werd ter controleering en mogelijke aanvulling van de lijst een opgave gevraagd aan alle Commandanten brandweren via de districtsinspecteurs.

Met deze gegevens werd een lijst opgesteld in overleg met het voornoemde Commissariaat en met een begeleidend schrijven aangeboden aan het C.G.R. (Commissioner General for Netherland Economic Recuperation), (schrijven dd. 21 September 1945 No. 440.)

Door genoemd Commissariaat werd deze lijst in een bepaald aantal exemplaren gedrukt en verzonden aan het Hoofdkwartier in Duitschland, dat voor doorzending aan de diverse Missies zorgdroeg.

Zoo werden door het Team te Münster een aantal brandweervoertuigen gemeld in het gebied Westfalen, dat afkomstig zou zijn uit Nederland en door de zorg van deze Missie op lijst gesteld werden.

Begin Juni 1946 kreeg ondergeteekende van het Commissariaat de uitnoodiging naar Duitschland te gaan (Britsche zône), teneinde de terugvoering af te wikkelen van de reeds gevonden brandweervoertuigen en te trachten nog andere voertuigen op te sporen.

De benodigde bescheiden werden verzorgd door het C.G.R.

*
Vestfalen.

WESTFALEN.

Uit deze zône werden teruggevoerd de navolgende brandweervoertuigen:

<u>TYPE EN MERK VOERTUIG:</u>	<u>VINDPLAATS:</u>	<u>AFKOMSTIG UIT DE GEMEENTE:</u>
1. autospuit x	<i>Wille</i> Hagen	— Delft x
2. motorspuit x	Herford	— Onstwedde x
3. manschappen- materieelauto x	Ludenscheid	— Almelo x
4. autospuit x	Arnsberg (Meschede)	— Rheden x
5. autospuit	Fabriek in de buurt van Paderborn	— Nieuwe-Pekel x
6. autospuit x	Dortmund	— Leiderdorp x
7. autospuit x	Paderborn	— Rotterdam
8. materieelwagen x	Dortmund	— Wassenaar x
9. autospuit x	Spengen	— Oostzaan x
10. autospuit x	Dortmund	— Westerbork x
11. autospuit x	Dortmund	— Geleen x
12. autospuit x	Dortmund	— Westbroek- Achtthhoven x
13. mech. autoladder x	Dortmund	— Assen x
14. autospuit x	Lüdinghausen	— Schipluiden x
15. autotrekker x	Menden	— Ermelo x
16. autospuit x	Mesum	— Monster x
17. autospuit x	Detmold	— Voorhout x
18. autospuit x	Münster	— Br-weer-afd. Gorssel x (Rijks- eigendom)
19. draagbare motorspuit.	Dortmund	Arnhem x
20. autoladder		de Bilt x
21. autospuit x	Siegen	— Lemsterland x
22. autospuit x	<i>Granau</i>	— Nieuwolda
23. autospuit x	Iserlohn	

In enkele plaatsen werd nog afzonderlijk brandweermaterieel gevonden, zooals slangen, straalpijpen, zuurstofapparaten, zuigkorven, ladders, zuigslangen, opzetstukken, verdeelstukken, enz.

Een gedeelte hiervan werd afgevoerd naar Nederland. In Bielefeld ligt nog een partij groot 93 stuks zinken opzetstukken. Deze zijn uit zink vervaardigd en zijn de transportkosten en transportruimten niet waard, zoodat afgezien werd deze terug te doen voeren.

HANNOVER REGION.

Hier werd na contact opgenomen te hebben met de Nederlandse Missie R.D.R. (Reparation, Delivery, Restitution), verbinding gezocht met de Eng. instantie van Mil. Gov. de P.S. Fire-officer (Public Safety-Fire officer)

Deze

Deze heeft door inschakeling van de Provinzial Feuerwehr-Verwaltung een aanvang gemaakt met de inventarisering van het totale brandweermaterieel in dit gebied.

Medio November zou dit werk gereed zijn en zou ik inzage kunnen verkrijgen van de verzamelde gegevens, teneinde het hierin voorkomend Nederlandsche materieel uit te kunnen zoeken (mij zou hieromtrent nader bericht worden).

Verdere gegevens van Nederlandsch brandweer-materieel ware hier niet bekend.

Naspeuringen werden gedaan naar enkele autospuiten, welke zich in Celle zouden bevinden, doch werden hier niet aangetroffen.

Tijdens een verhoor van een Duitsch employé van de Feuerwehr-Verwaltung bleek, dat een groot aantal brandweervoertuigen door de Russen werd afgevoerd.

Verder werd onderzocht het gebied Kiel, Lübeck en Sleeswijk-Holstein, doch hier werd uitsluitend gevonden in de dump te Lentförden de autospuit uit Alphen aan de Rijn, welke in goeden staat verkeerde.

Een claim werd hiervoor ingediend, doch tot op heden werd de release nog niet ontvangen.

De Nederlandsche Missie zou het transport verzorgen naar Nederland gelijktijdig met een aantal Nederlandsche automobielen, welke in de zelfde dump verzameld zijn.

Bij een bezoek bij de P.S.Fire-officer te Kiel werd ontboden een Duitscher, welke gedurende de oorlogsjaren werkzaam was bij de Duitsche brandweer-organisatie.

Deze verklaarde, dat uit Sleeswijk-Holstein vervoerd werden naar Berlijn en ten Oosten van Berlijn naar de Reichsfeuerwehrschole te Beskow circa 130 Nederlandsche brandweervoertuigen, medebestuurd door brandweerpersoneel destijds ingedeeld bij de Rijksbrandweer-afdeelingen.

BERLIJN.

In Berlijn werden gevonden de navolgende brandweervoertuigen:

<u>a.</u>	1 autoladder	(gemeente Schiedam)
<u>b.</u>	1 autospuit	(gemeente Uithoorn)
<u>c.</u>	1 autoladder	(gemeente Rotterdam)

De autoladder genoemd onder a., alsmede de autospuit b. bevinden zich in een der kazernes van de Berlijnsche brandweer gelegen in de Britsche Sector.

In

In een andere kazerne eveneens in de Britsche Sector Jagowstrasse 31/34 bevindt zich een voorraad uitrustingsstukken, zooals straalpijpen, ladders, opzetstukken, zuigslangen, enz.

5 stuks zuurstof-apparaten zijn reeds persoonlijk door mij medegenomen naar Nederland, teneinde diefstal te voorkomen en tijdelijk opgeslagen bij den Technischen-en Keuringsdienst, ter nadere uitgifte.

De gegevens van de onder a. genoemde ladder zijn:

Fabrieksmerk : Magirus
chassisnummer : 43403146 type M 30 L
motornummer : 14186
vermogen : 70 pk.
bouwjaar : 1936.
stalen ladder 24 m. gestationneerd: Brandweerkazerne
Schöneberg, Feurigstrasse 58.

b. autospuit: merk Chevrolet
motornummer : 887221-3
chassisnummer:906
prov.nummer : GZ-60494
Gestationneerd: Berlijn NW 87, Jagowstrasse 31/34.

De autoladder genoemd onder c. werd gevonden verdeeld over 2(twee)firma's te Berlijn (motornummer: 75299, chassisnummer: 20-299-28, merk: Sauer) n.l.het chassis bij Messingwerk, Reinickendorf, Berlinerstrasse 100.

Een Hollander heeft dit onderstel gekocht en hierop een laadbak gemonteerd.

De motor, welke door de Russen gedeeltelijk gedemonteerd was, is door hem wederom gecompleteerd en loopt perfect.

Het laddergestel teruggevonden bij de Süd-Berlin Boden A. G., Magdenburgerplatz 2 te Berlijn.

Gegevens ladder 32 m. stalenbouw (vol automatisch en handbediening). Was reeds gedemonteerd, doch heb opdracht gegeven het laddergestel weder op te bouwen.

Voor de autospuit onder b. werd een application ingediend onder nummer 3626 dd.20 Juni.

Voor de autoladder onder c. genoemd werd nog geen application ingediend, hetgeen zou geschieden door den zorg van het C.G.R. na ontvangst van de gegevens.

De maj.Naeff was niet aanwezig tijdens mijn bezoek aan Berlijn, doch ik werd verwezen naar den Heer Versteeg, A. J. toegevoegd aan de Nederlandsche Mil. Missie, Uhlandstrasse 7/8 Berlijn Charlottenburg.

Met den Commandant Brandweer Berlijn werd overeengekomen, dat zoodra het materieel is vrijgegeven, hij zich gaarne wil belasten met de transporten van het materieel uit de brandweerkazernes naar de treinwagons.

De Heer Versteege zou de kwestie met de ladder, die verkocht was aan de twee firma's verder oplossen en een application indienen, alsmede de afvoer regelen na ontvangst van de release.

Genoemde Heer werd tevens door mij voorgesteld aan de Britsche P.S.Fire-officer (Maj.Hall), die ook alle medewerking zal verlenen.

Tevens kon worden vastgesteld, dat de brandweervoertuigen, voorzien van de navolgende provinciale nummers voor goed verloren zijn geraakt tijdens een bombardement.

Deze voertuigen waren nl.opgeslagen in een groote hall, waar al deze voertuigen totaal verbrand en uiteen geslagen zijn.

<u>PROV. NUMMER.</u>	<u>GEMEENTE.</u>	<u>DATUM VAN AFVOERING.</u>	<u>SOORT VOERTUIG.</u>
1. HZ-68173	's-Gravenhage	6-12-'44	autospuit
2. HZ-68172	's-Gravenhage	6-12-'44	"
3. HZ-65564	Gorinchem	20-12-'44	"
4. HZ-64425	Alkemade	20-12-'44	"
5. HZ-70624	Vianen	20-12-'44	"
6. HZ-63080	Haastrecht	20-12-'44	"
7. HZ-64376	Zoetermeer	20-12-'44	"
8. HZ-72834	Voorschoten	20-12-'44	"
9. HZ-72806	Rotterdam	20-12-'44	"
10. G-47233	Westzaan	20-12-'44	"
11. GZ-44978	Bergen	20-12-'44	"
12. GZ-53488	Velsen		"
13. GZ-27361	Wieringermeer	20-12-'44	"
14. GZ-51998	Enkhuizen	20-12-'44	"
15. GZ-58143	Castricum	20-12-'44	trekker
16. GZ-53740	Aalsmeer	20-12-'44	autospuit
17. GZ-29876	Hilversum	20-12-'44	"
18. GZ-58150	Anna Paulowna	20-12-'44	"
19. GZ-47147	Wormer	20-12-'44	"
20. GZ-50183	Elaricum	20-12-'44	"
21. GZ-60602	Warder	20-12-'44	trekker
22. GZ-61250	Haarlem	20-12-'44	autospuit.

Totaal 22 stuks voertuigen.

5 stuks Meyer Hagen motorspuiten in tweewielige trailerwagentjes, waarvan niet bekend is van welke gemeenten afkomstig. Deze zouden kunnen zijn uit de gemeenten: Ursum, Oude Niedorp, Andijk, Schagen en Beverwijk.

Tevens

Tevens zijn in Havelberg 6 voertuigen verloren geraakt, doch nadere gegevens zijn niet meer te vinden tusschen de puinhoopen van welke gemeenten deze afkomstig waren.

De Reichsfeuerwehrschule te Beskow (thans Russische zône) was in de oorlogsjaren het centrale uitgifte-punt, doch de voertuigen, die hier hijsgebracht waren, zijn overgegaan in Russisch bezit en thans ontbreekt verder ieder spoor.

NOORD-RIJNPROVINCIE.

Hier is tot op heden alleen een brandweervoertuig gevonden in Essen, nl. in één der overgebleven hallen van Krupp.

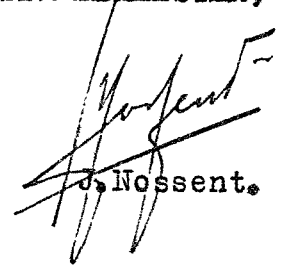
Hiervoor werd een application ingediend, doch tot op heder nog niet vrijgegeven.

Ook de P.S. Fire-officer te Düsseldorf maakt een verzameling van al het aanwezige brandweermaterieel, waarvan ik t.z.t. een copy zal ontvangen teneinde te kunnen onderzoeken of zich hieronder nog Nederlandsch brandweermaterieel bevindt.

Van deze gelegenheid zou ik gaarne gebruik willen maken om hier reeds mijn groote waardeering uit te spreken over de enorme steun, welke ik heb mogen ondervinden van het Commissariaat Generaal te Amsterdam, alsmede van de hulp ondervonden van de diverse Nederlandsche en Engelsche teams in Duitschland.

Zeer speciaal zou ik hier de namen willen noemen van de Heeren Dienske, (Hfd. v. d. Iste Afdeeling), den Heer Maclaine Pont, Maj. v. d. Broek en Lt. Kroeze.

DE ADJ. HOOFDBRANDMEESTER,


J. Nossent.

KORTE TOELICHTING OP TOESTAND, WAARIN DE VOERTUIGEN
GEVONDEN WERDEN.

1. Deze autospuut is deerlijk gehavend, t.w.: bekleedingen, hang-en sluitwerk, inventaris, koplampen enz. verwijderd, motor niet beschadigd, pomp met enkele kogelgaten doorboord, carrosserie doorzeefd met bomspinters.
Voertuig nooit gebruikt. Door een onderzoek ter plaatse en naspeuringen veel toebehooren teruggevonden.
2. De geheele opbouw was verwijderd en de wagen was omgebouwd tot benzine-tankwagen.
In overleg met R.D.R. en burgemeester van Herford de kwestie zoodanig geregeld, dat benzine-tank (5000 liter) gedemonteerd werd en het chassis werd vrijgegeven, hetwelk in goeden staat verkeerde.
De pomp en toebehooren werd teruggevonden in een kolenopslagplaats. Deze werden mede teruggevoerd.
3. Het voertuig is er betrekkelijk goed afgekomen. Wielen er banden ontbreken, waren ter plaatse niet terug te vinden.
4. De autospuut deerlijk gehavend, motor gedeeltelijk gedemonteerd, bekleeding enz. verwijderd, alsmede de wielen en banden.
5. Autospuut verkeert in een betrekkelijken goeden staat.
6. Autospuut verkeert in goeden staat.
7. Autospuut verkeert in goeden staat.
8. De materieelwagen verkeert in betrekkelijken goeden staat
9. Autospuut verkeert in goeden staat.
10. Autospuut verkeert in slechten staat.
11. Autospuut verkeert in behoorlijken staat.
12. Autospuut verkeert in behoorlijken staat. Pomp was gedemonteerd, teruggevonden en achterin laadruimte mede teruggevoerd.
13. Autoladder verkeert in behoorlijken staat.
14. Autospuut verkeert in goeden staat.
15. Vrachtauto (trekker) verkeert in vrij goeden staat.
16. Autospuut verkeert in goeden staat, pomp was echter gedemonteerd, alsmede diverse onderdeelen, doch werden in het dorp op diversé plaatsen teruggevonden.

17. Autospuit verkeert in zeer goeden staat.
18. Autospuit deerlijk gehavend en zeer vermoedelijk niet meer bedrijfsklaar te maken.
19. Het bijbehorende wagentje door bezettingstroepen afgevoerd. Pompaggregaat is goed.
20. Autoladder, chassis gehavend, motor incompleet, ladder in tact, doch door langen tijd aan weersinvloeden blootgesteld. Moet geheel gedemonteerd en opnieuw geschilderd worden.
21. Autospuit verkeert in zeer goeden staat. Voertuig is vervoerd naar station te Siegen en wagon besteld. Bevrachting wordt betaald uit de kas van den Ziekentranspordienst van de Gemeente Siegen. Burgemeester wenscht vracht tot grens niet te betalen. (Interne aangelegenheid.)
22. Autospuit verkeert in goeden staat.
23. Autospuit ziet er goed uit. Is vervoerd naar station. Wachten is op wagon.

Algemeene beschouwing over het brandweermaterieel:

Alle inventarissen waren verwijderd. Bij enkele voertuigen hier en daar enkele toebehooren teruggevonden.

Tevens ontbreken bijna bij alle voertuigen:

accu-batterijen, gereedschappen, ladders, zuurstof-apparaatuur, slangen (pers en zuig), rijdbare achterhaspels, schijnwerpers, enz.

Het meerendeel der voertuigen was overgeschilderd in een camouflage kleur.

Een merkwaardig feit is, dat practisch alle voertuigen in Duitschland nooit werden ingezet als bluscheenheid daar een groot gebrek bestond aan benzine en de voertuigen niet pasten in de Deutsche Normalisatie.

Het brandweermaterieel werd zodoende een prooi van vandalisme door terugtrekkende troepen of burgers.

Enkele brandweerkorpsen hebben het Nederlandsche Materieel na ontvangst behoorlijk overdekt opgeborgen en de nog aanwezige autobanden in veiligheid gesteld en stelden er prijs op het wederom in zoo goed mogelijken staat af te leveren.